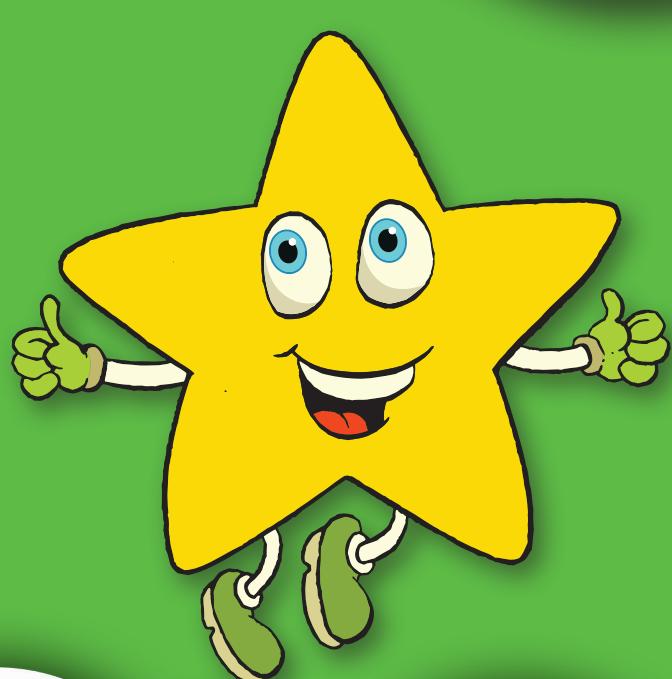

RÉALTA CLITRIÚ C

Alison Ní Mhathúna

PREFACE

Réalta Litriú is an adaptable, graded and full-colour stand-alone series of spelling books as Gaeilge designed for use with all of the main Gaeilge texts. Réalta Litriú uses a wide range of vocabulary (nouns, verbs, adjectives, etc.) which the children will meet at each class level. Competence and understanding are achieved through daily lessons, regular revision and assessment.

How to use this book

Learn: A unit covers a week's learning; new material and activities are introduced on **Mondays, Tuesdays and Wednesdays**.

Revise: The **Thursday** page in each unit revises and consolidates the new work covered from Monday to Wednesday, and applies the week's work to a selection of activities. Each Thursday page contains a self-assessment section for children to assess their learning from the week, in advance of their Friday test.

Continuous assessment: **Friday** is a test day. Pupils can record their Friday spelling tests on pages 106–109. Pupils can also **record a summary** of their Thursday revision tests and revision chapter assessment scores on page 110.

Further revision: There are **regular look-back units** throughout the books in addition to the Thursday revision page in each unit.

Series features

Look, say, cover, write, check: Here is a quick overview of how look, say, cover, write, check works:

Look: Look at the word.

Say: Say the word out loud.

Cover: Cover the word.

Write: Write the word (while it's covered).

Check: Check if the word you wrote down is correct!

Focail/Frásai breise: Supports differentiation by encouraging children to record other related words and phrases which may arise during weekly lessons.

Foghlaím/Bí ag cleachtadh!: Daily practice and revision of new words on Monday, Tuesday and Wednesday of each week.

Tástáil thú féin!: Each Thursday page contains a look-back section which allows the children to revise the newly learned vocabulary prior to their Friday test.

Self-assessment: Each Thursday page contains a self-assessment section for children to **assess their learning** from the week, in advance of their Friday test.

Tips!

- The relevant spellings should be practised daily.
- Each day's learning of spellings and written work should ideally take 10–15 minutes per day.

Gill Education

Hume Avenue

Park West

Dublin 12

www.gilleducation.ie

Gill Education is an imprint of M.H. Gill & Co.

© Alison Ní Mhathúna 2016

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced or transmitted in any form or by any means without written permission of the publishers or else under the terms of any licence permitting limited copying issued by the Irish Copyright Licensing Agency.

Design: Liz White Designs

Print origination: Denis Baker, www.tudco.ie

Illustrator: Derry Dillon

Cover design: Aisli Madden

ISBN: 978-0-7171-69672

At the time of going to press, all web addresses were active and contained information relevant to the topics in this book. Gill Education does not, however, accept responsibility for the content or views contained on these websites. Content, views and addresses may change beyond the publisher or author's control. Students should always be supervised when reviewing websites.

The author(s) and publisher have made every effort to trace all copyright holders, but if any have been inadvertently overlooked we would be pleased to make the necessary arrangement at the first opportunity.

The paper used in this book is made from the wood pulp of managed forests. For every tree felled, at least one tree is planted, thereby renewing natural resources.

RÉAMHRÁ

Sraith neamhspleách leabhar litriúchán as Gaeilge is ea Réalta Litriú atá lánadaithe, inoriúnaithe agus grádaithe, agus atá ceaptha le húsáid leis na príomhthéacsanna Gaeilge ar fad. Úsáidtear raon leathan stór focal le Réalta Litriú (ainmfhocail, briathra, aidiachtaí, srl.) a mbeidh na páistí ag plé leis ag gach leibhéal ranga. Baintear inniúllacht agus tuiscint amach trí cheachtanna laethúla, athbhreithniú rialta agus measúnú a dhéanamh.

Conas an leabhar seo a úsáid

Foghlaím: Clúdaíonn gach aonad an fhoghlaím le haghaidh seachtaíne; tugtar isteach ábhar agus gníomhaíochtaí nua **gach Luan, Máirt agus Céadaoin**.

Athbhreithniú: Is ar leathanach **an Déardaoin** i ngach aonad a dhéantar athbhreithniú agus daingniú ar an obair nua a clúdaíodh ón Luan go Céadaoin, agus cuirtear obair na seachtaíne i bhfeidhm thar raon gníomhaíochtaí. Tugtar rannán féinmheasúnaithe i ngach leathanach Déardaoin le go mbeidh páistí in ann a bhfuil foghlamtha acu i rith na seachtaíne a mheas sula dtabharfaidh siad faoina dtriall ar an Aoine.

Measúnú leanúnach: Is é **Aoine** lá na trialach. Beidh na daltaí in ann a dtrialacha litrithe ar an Aoine a thaifead ar leathanach 106 go 109. Is féidir leo **achóimre a thaifead** freisin ar thrialacha athbhreithnithe an Déardaoin, agus ar a gcuid marcanna i measúnuithe na caibidle athbhreithnithe, ar leathanach 110.

Tuilleadh athbhreithnithe: Tugtar **aonaid rialta dul siar** ar fud na leabhar agus tá siad seo sa bhreis ar leathanach athbhreithnithe an Déardaoin i ngach aonad.

Gnéithe na sraithe

Féach, abair, clúdaigh, scríobh, seiceáil: Seo achóimre ghairid faoi mar a oibríonn féach, abair, clúdaigh, scríobh, seiceáil:

Féach: Féach ar an bhfocal.

Abair: Abair amach an focal os ard.

Clúdaigh: Clúdaigh an focal.

Scríobh: Scríobh an focal (agus é clúdaithe).

Seiceáil: Seiceáil an bhfuil an focal scríofa i gceart agat!

Focail/Frásai breise: Tugtar tacáocht don idirdhealú a dhéanamh trí pháistí a spreagadh chun taifead a choinneáil ar fhocail agus ar fhrásái eile gaolmhara a d'fhéadfadh teacht aníos i gceachtanna i rith na seachtaíne.

Foghlaím/Bí ag cleachtadh!: Cleachtadh laethúil agus athbhreithniú ar fhocail nua Dé Luain, Dé Máirt agus Dé Céadaoin gach seachtaíne.

Tástáil thú féin!: Tá rannán dul siar i ngach leathanach Déardaoin a chuidíonn le páistí athbhreithniú a dhéanamh ar an stór focal nua atá foghlamtha acu sula dtabharfaidh siad faoina dtriall ar an Aoine.

Féinmheasúnú: Tá rannán féinmheasúnaithe i ngach leathanach Déardaoin le go ndéanfaidh na páistí **a bhfuil foghlamtha acu i rith na seachtaíne a mheas** sula dtabharfaidh siad faoina dtriall ar an Aoine.

Leideanna!

- Ba chóir an litriú ábhartha a chleachtadh gach lá.
- Moltar 10–15 nóiméad a chaitheamh gach lá ar litriú a fhoghlaím agus ar an obair scríofa.

RÉALTA LITRIÚ C

Alison Ní Mhathúna

g
GILL

Clár

Aonad	Teideal	Téamaí	Leathanach
1	Ar Scoil	An Scoil	1
2	Ag Siúl san Fhómhar	An Aimsir	4
3	An Corp	Mé Féin	7
4	Gníomhartha	Eolas Breise	10
5	An Seomra Folctha	Sa Bhaile	13
6	Dul Siar	An Scoil, An Aimsir, Mé Féin, Sa Bhaile.	16
7	Oíche Shamhna	Ócáidí Speisialta	19
8	Mo Lón	Bia	22
9	An Chistin	Sa Bhaile	25
10	Uimhreacha 1–10	Eolas Breise	28
11	Dul Siar	Ócáidí Speisialta, Bia, Sa Bhaile.	31
12	Uimhreacha	Eolas Breise	34
13	Airgead Póca	Siopadóireacht	37
14	An Nollaig	Ócáidí Speisialta	40
15	Seomraí sa Teach	Sa Bhaile	43
16	An Teilihís	An Teilihís	46
17	Dul Siar	Siopadóireacht, Ócáidí Speisialta, Sa Bhaile, An Teilihís	49
18	An Aimsir	An Aimsir	52
19	Éadaí	Éadaí	55
20	Ag Comhaireamh Daoine	Eolas Breise	58
21	Caitheamh Aimsire	Caitheamh Aimsire	61
22	Sa Ghairdín	Sa Bhaile	64
23	Dul Siar	An Aimsir, Éadaí, Caitheamh Aimsire, Sa Bhaile	67
24	Daoine ag Obair	Eolas Breise	70
25	Peataí	Sa Bhaile	73
26	Ar an Traein	Caitheamh Aimsire	76
27	Lá agus Oíche	An Aimsir	79
28	Ag Siopadóireacht	Siopadóireacht	82
29	Dul Siar	Sa Bhaile, Caitheamh Aimsire, An Aimsir, Siopadóireacht	85
30	An Zú	Caitheamh Aimsire	88
31	Bainis	Ócáidí Speisialta	91
32	Laethanta Saoire	Caitheamh Aimsire	94
33	Aidiachtaí	Eolas Breise	97
34	Is Fearr an tSláinte ná na Táinte!	Mé Féin	100
35	Dul Siar	Caitheamh Aimsire, Ócáidí Speisialta, Mé Féin	103
Tástálacha Dé hAoine			106
Clár dul chun cinn			110

Ag Siúl san Fhómhar

Dé Luain

Liosta focal

Dé Luain

cnoc
coill
cosán
sruthán

Dé Máirt

ag siúl
gort
sionnach

Dé Céadaoin

coinín
fáinleog
iora rua

Déardaoin

Dul siar ar an liosta.

Féach

Abair

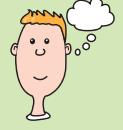
Clúdaigh

Scríobh

Seiceáil

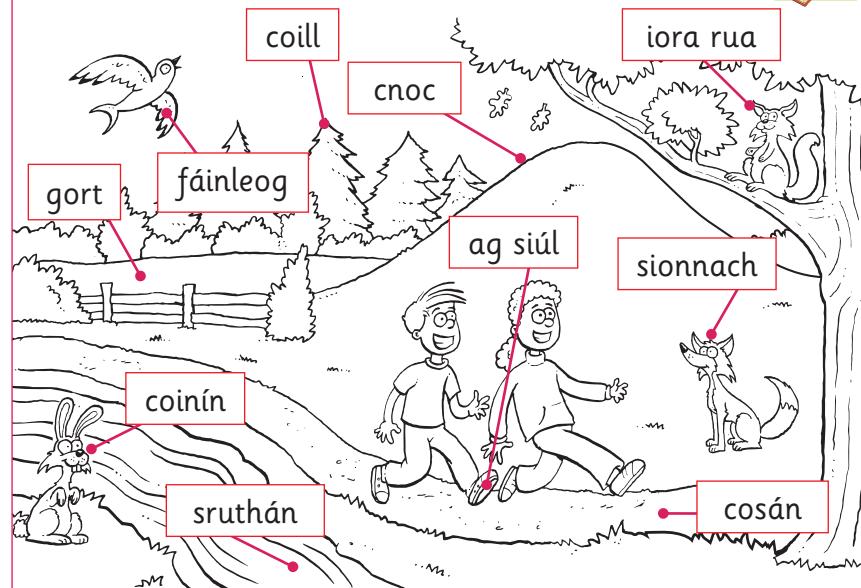

Foghlaim:

cnoc
coill
cosán
sruthán

Bí ag cleachtadh!

Focail agus frásai nua

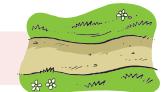
1 Ceangail agus scríobh.

cnoc

cnoc
coill
cosán
sruthán
ag siúl
gort
sionnach
coinín
fáinleog
iora rua

2 Péist focal

sí sionnach cúa gsiúl cnoc cloill coill sésruthán ag gort cnfáin leog gí coinín

Focail / Frásai breise:

--	--	--

Dé Máirt**Foghlaim:**

ag siúl
gort
sionnach

Bí ag cleachtadh!

Dé Céadaoin**Foghlaim:**

coinín
fáinleog
iora ruá

Bí ag cleachtadh!

1 Scríobh na focail seo i gceart.

(a) ccno

(b) áchnos

(c) áhnrstu

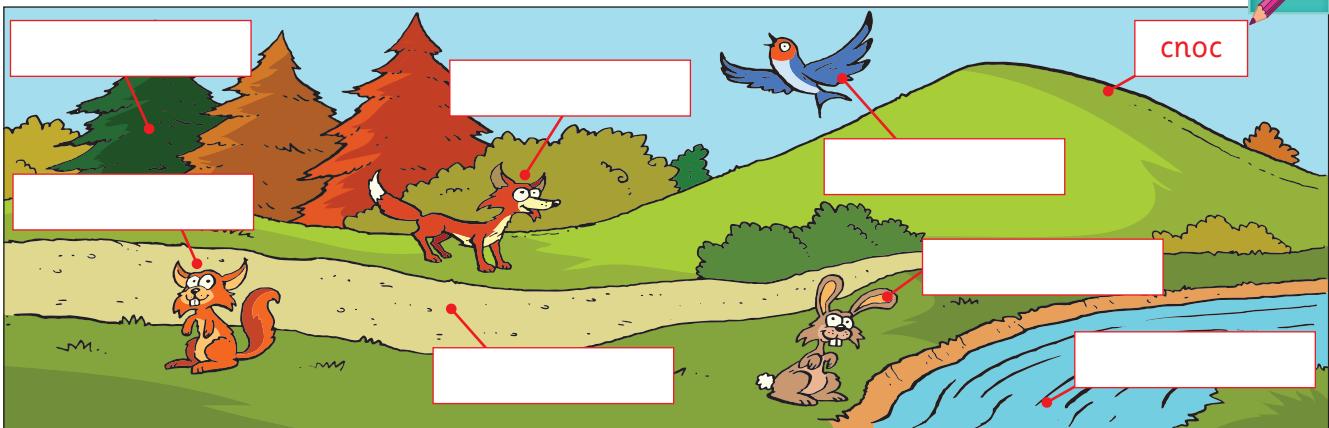
(d) ciúnno

(e) áefgilno

(f) aaiorru

2 Cuir in ord A, B, C ...1.2.3.4.5.6.

cnoc, coill, sruthán, cosán, crann,
gort, sionnach, coinín, fáinleog, páirc

7.8.9.10.**1 Scríobh na focail chearta sna boscaí.****2 Líon na bearnaí.**

(a) Chonaic Laoise ag eitilt go han-tapa tríd an ghairdín.

(b) Chonaic Liam cúig ch ag súgradh sa pháirc.

(c) Chuaigh Niamh agus Diarmaid ar an trá.

(d) Bhí an t- ag bailliú cnónna don gheimhreadh.

(e) Tá mhór in aice le teach Bhríd.

(f) Siúlann Deirdre ar scoil gach lá ar an gc .

Déardaoin Dul Siar ar an tSeachtain

1 Bris an cód!

	a	á	b	c	d	e	é	f	g	h	i	í	l	m	n	o	ó	p	r	s	t	u	ú
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(a)

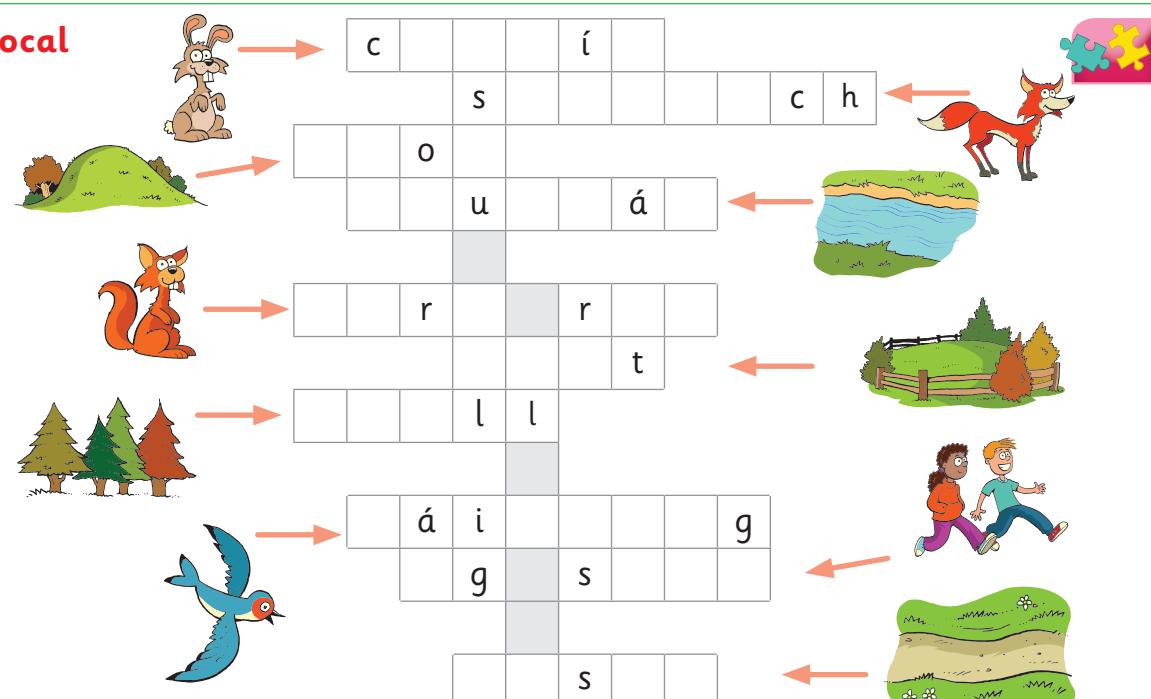
(b)

(c)

(d)

2 Crosfhocal

cnoc
coill
cosán
sruthán
ag siúl
gort
sionnach
coinín
fánleog
iora rua

3 Táistail thú féin! Scríobh na focail.

Féach agus abair.	Clúdaigh, scríobh agus seiceáil.	✓ nó x	Scríobh arís.	✓ nó x
cnoc				
coill				
cosán				
sruthán				
ag siúl				
gort				
sionnach				
coinín				
fánleog				
iora rua				

/10

Tá Réalta Litriú C ina chuid de Gill Skills, sraith leabhar gníomhaiochta ó Gill Education atá spraiúil agus bunaithe ar scileanna. Tá súil againn go mbainfidh tú sult as foghlaim uaidh!

Clár cuimsitheach i litriúchán na Gaeilge is ea Réalta Litriú a théann go mór i bhfeidhm ar dhaltaí agus a fhreastalaíonn go héifeachtach ar litriúchán na Gaeilge a mhúineadh agus a fhoghlaim.

Tá Réalta Litriú C dathannach, taitneamhach agus lán le gnéithe spéisiúla:

- Obair eagraithe ar bhonn seachtainiúil – leagtar amach le ‘Liosta focal’ an litriú a bheidh le clúdach sa tseachtain
- Tugtar le ‘Foghlaim’/‘Bí ag cleachtadh’ cleachtadh laethúil athbhreithnithe ar fhocail áirithe thar Dé Luain, Dé Máirt agus Dé Céadaoin
- Déantar taifead ar thriail an Aoine i rannán ag deireadh an leabhair
- Rannáin rialta athbhreithnithe
- Cuidíonn cairteacha dul chun cinn (athbhreithniú an Déardaoin/trialacha an Aoine) le monatóireacht a dhéanamh ar inniúlacht.

Acmhainní Múinteora

- Cinntíonn na hacmhainní breise digiteacha don chlár atá ar fáil ar gillexplore.ie go mbeidh spraoi ann i gcónaí ar fhoghlaim litriú na Gaeilge!
- Ríomhleabhar Réalta Litriú do mhúinteoirí SAOR IN AISCE*.

*Saor in aisce do ranganna páirteacha.

Naisc Bhaile/Scoile

Leis na hacmhainní fuáime ar líne atá ar fáil trí gillexplore.ie beidh tuismitheoirí in ann a bheith páirteach agus gníomhach i gcúrsaí oideachais an pháiste agus cabhraítear le foghlaim leanúnach a dhéanamh taobh amuigh den seomra ranga.

Faoin Údar

Múinteoir bunscoile is ea Alison Ní Mhathúna a bhfuil lántaithí aici cheana agus a d'oibrigh le páistí ag leibhéal éagsúla ranga sa bhunscoil agus i dtacaíocht foghlama. Is í Alison údar na sraithe sárdhíola Craic le Litriú.

Dearadh an chlúdaigh le designbos.ie/www.slickfish.ie
Léaráidí an chlúdaigh © Derry Dillon